

Retinanın damarsal hastalıklarının %90'ı 50 yaş üzerinde karşılaşılan ve çoğunlukla da hipertansiyon, diabetes mellitus veya atherosklerotik kalp hastalığı gibi hastalıkların eşlik ettiği kişilerde görülen bir sorundur.¹ Gençlerde bu sorunlarla karşılaştığımızda buna zemin hazırlayan nedenlerin aranması son derece önem kazanmaktadır. Bu şekilde oluşabilecek yeni sistemik veya oküler vasküler sorunların önlenmesi açısından gerekli tedavilerin başlanması mümkün olabilecektir.

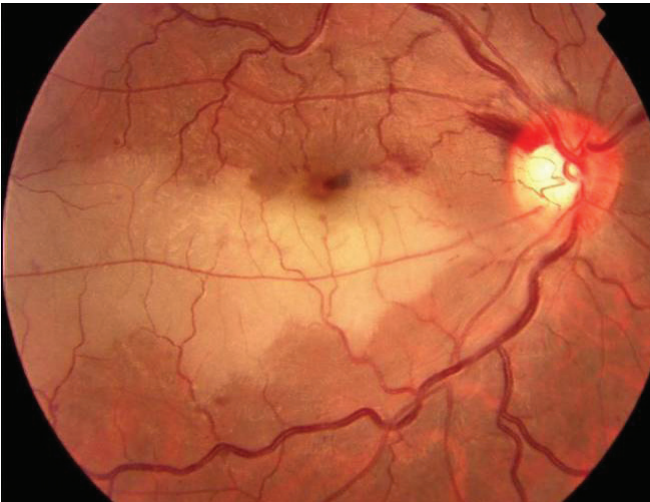
Gençlerde karşılaşılan retinal vasküler tıkanıklıklarda, Dr. Fırat ve ark., çok güzel tablo haline getirdiği laboratuvar araştırması ile ortaya konabilecek, trombofili yaratan kan hastalıkları veya emboli nedenleri dışında, özellikle ülkemizde Behçet Hastalığı gibi enflamatuvar vaskülitler de akılda tutulmalıdır.²⁻⁶ Behçet Hastalığında retinada hem ven tıkanıklıkları (daha sıklıkla) hem de arter tıkanıklıkları karşımıza çıkmaktadır. Bu bulgular bazen hastalığın ilk belirtileri olarak karşımıza çıkabilmektedir. Özellikle erkek hastalarda, retinal vaskülit, bayan Behçet hastalarına oranla 3-kat daha sık görülmektedir.⁶ Bu nedenle bu hastalarda enflamatuvar bulgu varlığına özellikle dikkat edilmediği takdirde gözden kaçabileceğinden, genç hastalarda retinal vasküler tıkanıklık görüldüğünde mutlaka Behçet Hastalığının sistemik bulguları

açısından hasta sorgulanmalı, vitrede hücre varlığına özenle bakılmalı, flöresean anjiyografide diğer damarlar da vaskülitik sızıntı varlığı araştırılmalıdır.

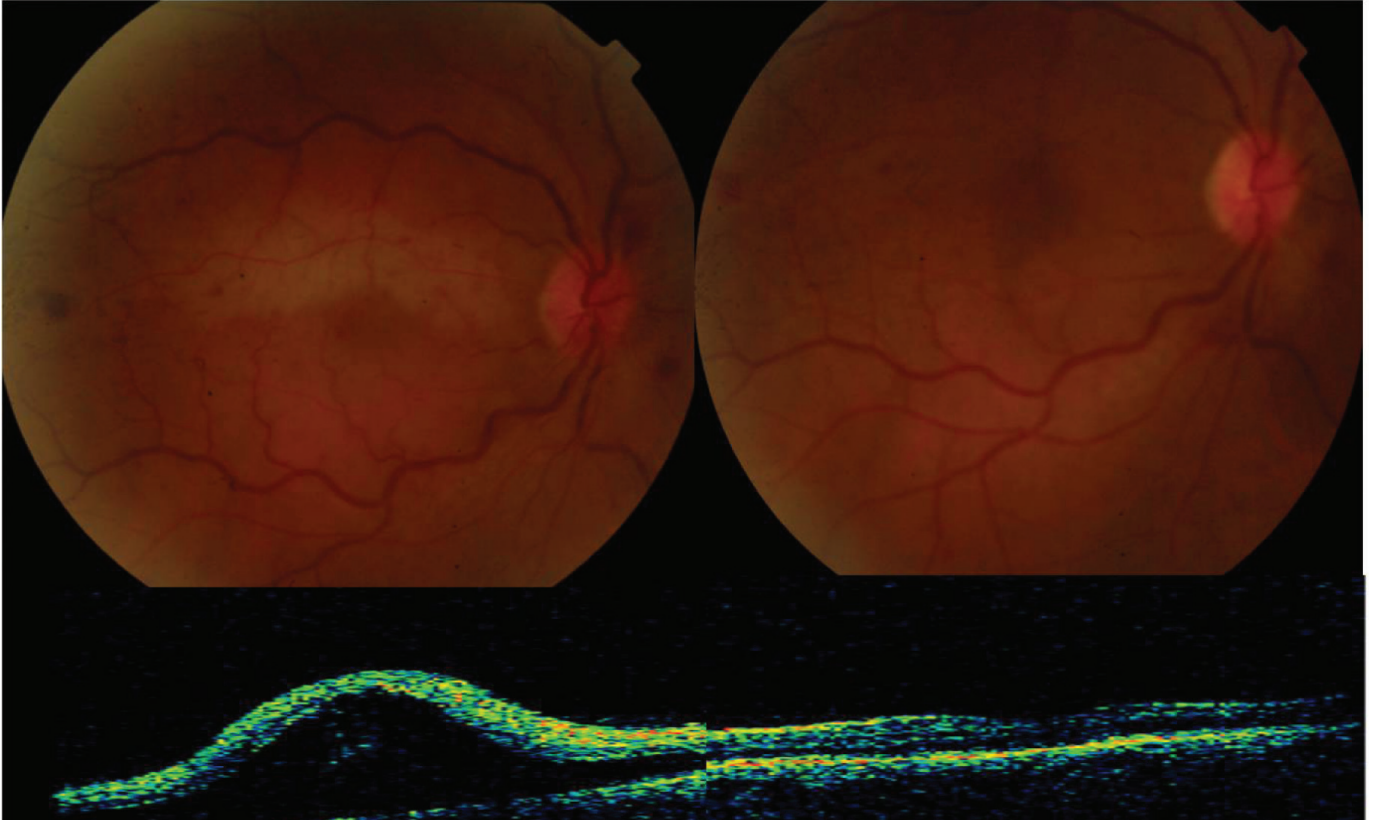
Bunun yanında oküler Behçet'li hastalarda (%40) Faktör V Leiden mutasyonun sağlıklı bireylere (%9.8) oranla daha sıklıkla yüksek olduğu, bu oranın retinal vasküler tıkanıklığı olan olgularda (%53.3) vasküler tıkanıklığı olmayanlara göre (%26.7) daha da yüksek olduğu Dr. Batioğlu ve arkadaşları tarafından yapılan bir çalışma ile gösterilmiştir.⁵

Diğer yandan hiperhomosisteinemi de Bakbak ve ark., çalışmasında olduğu gibi daha önce tamamen asemptomatik olan sağlıklı bireylerde arter tıkanıklıklarına neden olabilmektedir.⁷ Daha önce bizim 2 genç olgumuzda, silioretinal arter tıkanıklığı ile birlikte venöz staz retinopatisi tarzında hafif bir ven tıkanıklığı tablosuna zemin hazırlayan faktör olarak hiperhomosisteinemi tespit edilmişti (Resim 1).⁸ Benzer tablo ile gelen başka bir olgumuzda ise protrombin gen mutasyonu tespit edildi (Resim 2).

Bu bölümde gençlerde hiperhomosisteinemi, Faktör V Leiden mutasyonu ve ailesel displasminojenemi gibi nedenlere bağlı gelişen retinal vasküler hastalıklar örnek olgularla tartışılacaktır.

Resim 1: Etiolojik araştırmada hiperhomosisteinemi saptanan iki genç olgumuzdaki silioretinal arter tıkanıklığı ve tam olmayan venöz staz retinopatisi tarzında ven tıkanıklığına bağlı retinal hemorajiler izlenmektedir (Ozdek ve ark., Eye 2004).

Resim 2: Sağ gözde ani görme kaybı ile gelen 45 yaşındaki erkek hastanın görmesi sağda 1 metreden parmak sayma düzeyindeydi. Ön segment muayenesi doğalken fundusta sağda silioretininal arter tıkanıklığı ve yer yer retinal hemorajilerle presente olan tam olmayan venöz staz retinopatisi tarzında ven tıkanıklığı bulguları mevcuttu (sol üst) OCT de makülada belirgin ödem ve seröz dekolman (sol alt) izlenmekteydi. Hastanın görmesi 2 hafta sonra tam düzeyine çıktı ve ödemi tamamen çekildi (sağ üst ve alt). Sistemik araştırma sonrasında Protrombin gen mutasyonu tespit edildi.

KAYNAKLAR/REFERENCES

1. Fırat PG, Doğanay S, Duman BŞ, ve ark.: Genç olgularda görülen santral retinal ven tıkanıklığı ve literatürün gözden geçirilmesi. *Ret-Vit.* 2011;19:Özel Sayı:14-19.
2. Sungur G, Hazirolan D, Hekimoglu E, et al.: Late-onset Behçet's disease: demographic, clinical, and ocular features. *Graefes Arch Clin Exp Ophthalmol.* 2010;248:1325-1330.
3. Yahia SB, Kahloun R, Jelliti B, et al.: Branch retinal artery occlusion associated with Behçet disease. *Ocul Immunol Inflamm.* 2011;19:293-295.
4. El Fekih L, Khaldi N, Hmaied W, et al.: Retinal venous occlusion in Behçet disease. *Rev Med Interne.* 2007;28:742-745.
5. Batioğlu F, Atmaca LS, Karabulut HG, et al.: Factor V Leiden and prothrombin gene G20210A mutations in ocular Behçet disease. *Acta Ophthalmol Scand.* 2003;81:283-285.
6. Ames PR, Steuer A, Pap A, et al.: Thrombosis in Behçet's disease: a retrospective survey from a single UK centre. *Rheumatology (Oxford).* 2001;40:652-655.
7. Bakbak B, Gedik Ş, Öztürk BT, ve ark.: Hiperhomosisteinemili genç bir hastada retina arter dal tıkanıklığı. *Ret-Vit.* 2011;19:Özel Sayı:1-3.
8. Özdek SC, Yülek F, Gurelik G, et al.: Simultaneous central retinal vein and retinal artery branch occlusions in two patients with homocystinemia. *Eye.* 2004;18:942-945.